

SUMMARIA IURIDICA

2019 : 1

Õigusartikleid välisajakirjadest,
raamatuid ja uuringuid

Väljaanne ilmub
viis korda aastas
ISSN 1736-0404

SISUKORD

DOPING SPORDIS JA SELLE KRIMINALISEERIMINE : VALIK RAAMATUID JA ARTIKLEID	2
VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES.....	6
ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED	6
ÕIGUSAJALUGU	6
TSIVIILÕIGUS	6
Asjaõigus	7
Võlaõigus	7
Perekonnaõigus.....	7
Pärimisõigus.....	8
ÄRIÕIGUS	8
INTELLEKTUAALNE OMAND.....	8
KESKKONNAÕIGUS	9
TÖÖÕIGUS	10
SOTSIAALÕIGUS	10
FINANTSÕIGUS.....	10
KARISTUSÕIGUS.....	10
MENETLUSÕIGUS	11
RIIGIÕIGUS	11
HALDUSÕIGUS.....	14
MEDITSIINIÕIGUS	16
RAHVUSVAHELINE ÕIGUS	17
Inimõigused	18
Euroopa Liidu õigus	18
Mereõigus.....	21
Rahvusvaheline eraõigus.....	22

DOPING SPORDIS JA SELLE KRIMINALISEERIMINE : VALIK RAAMATUID JA ARTIKLEID

„Jõudsime ühisele arusaamisele, et on vaja leppida kokku, mis on doping, ja seda laiemalt kui praeguses käsitluses ainult ravimid. Meie eesmärk on senisest enam pöörata tähelepanu ühelt poolt puhta spordi väärtuste propageerimisele, tõhusale ennetustööle ning teisalt on ka vajadus üle vaadata regulatsioon dopingu valmistamise, vahendamise ja selle kasutamisele kallutamise osas. Tõhus võitlus dopingu vastases võitluses tippspordis nõuab eelkõige tihedat koostööd riigi, SA Eesti Antidopingu, rahvusvahelise võrgustiku ja spordiorganisatsioonide vahel,“ kinnitas Kultuuriministeriumi spordi asekancler Tarvi Pümn 7. märtsil 2019 toimunud kohtumisel.

Loe lähemalt:

<https://www.kul.ee/et/uudised/kultuuriministeriumi-eesvedamisel-asutakse-taiustama-dopingut-kasitlevat-oigusruumi>

Summaria Iuridica käesolevas numbris pakume teemakohaseks lugemiseks valikut raamatutest, artiklitest ja internetiallikatest.

RAAMATUD

[Anti-Doping-Gesetz : Handkommentar](#) / ed. by Michael Lehner. - Baden-Baden : Nomos, 2017. - 294 lk.

[Anti-doping : policy and governance](#) / eds. Barrie Houlihan, Mike McNamee. - London ; New York : Routledge, 2013. - VIII, 145 lk.

[CAS jurisprudence and new developments in international sports law](#) / eds. Antonio Rigozzi, Michele Bernasconi. - Bern : Editions Weblaw, 2012. - V, 249 lk.

[Doping and anti-doping policy in sport : ethical, legal and social perspectives](#) / eds. Mike McNamee, Verner Møller. - Abingdon : Routledge, 2013. - XI, 248 lk.

[Doping in sports](#) / eds. Detlef Thieme, Peter Hemmersbach. - Berlin ; Heidelberg : Springer, 2012. - XIII, 540 lk.

[Drugs and doping in sport : socio-legal perspectives](#) / ed. by John O'Leary. - London ; New York : Routledge, 2016. - XXXI, 288 lk.

Kainulainen, Heini. [Rangaistuskäytäntö dopingrikoksissa](#). - Helsinki : Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos, 2011. - 88 lk.

Kinnunen, Essi. [Dopingrikos urheilun ja rikosoikeuden leikkauspistessä](#). - Helsinki : Suomalainen Lakimiesyhdistys, 2012. - XXXIII, 289 lk.

Moston, Stephen ; Engelberg, Terry. [Detecting doping in sport](#). - London ; New York : Routledge, 2017. - X, 181 lk.

O'Brien, Conor. [Drugs, sport and the young adult](#). - Dublin : Original Writing, 2013. - VI, 197 lk.

[The psychology of doping in sport](#) / eds. Vassilis Barkoukis, Lambros Lazuras and Haralambos Tsozbatzoudis. - London ; New York : Routledge, 2017. - XXV, 248 lk.

[Routledge handbook of drugs and sport](#) / eds. Verner Møller, Ivan Waddington, John Hoberman. - London ; New York : Routledge, 2015. - XIV, 464 lk.

Vaata ka:

Uluots, Tuulikki. [Dopingu tarvitamist mõjutavad tegurid ning nende seos haridustegevuse ja sanktsioonidega = Factors affecting doping abuse and their relationship with educational efforts and sanctions : bakalaureusetöö](#) / Tartu Ülikool, sporditeaduste ja füsioteraapia instituut ; juhendaja: Prit Kaasik. - Tartu : Tartu Ülikool, 2017. - 37 lk. ([TÄISTEKST](#))

Kärmik, Kadi. [Sportlaslikkusega ja dopinguga seotud hoiakud treenerite, kehakultuuri üliõpilaste ja gümnasistide seas : magistritöö](#) / Tallinna Ülikool, terviseteaduste ja spordi instituut ; juhendaja: Joe Noormets. - Tallinn : Tallinna Ülikool, 2015. - 54 lk.

Kalda, Jane. [Maailma dopinguvastane koodeks: selle vastavus inimõiguste ja õiguse üldpõhimõtetele : bakalaureusetöö](#) / Tartu Ülikool, õigusteaduskond, avaliku õiguse instituut, rahvusvahelise ja Euroopa õiguse õppetool ; juhendaja: René Värk. - Tallinn : Tartu Ülikool, 2010. - 45 lk.

Loe lisaks:

Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030
<https://www.riigiteataja.ee/akt/320022015002>

Spordis dopingu kasutamise vastane rahvusvaheline konventsioon
<https://www.riigiteataja.ee/akt/12881066>

ARTIKLID

Artiklite täistekstid e-ajakirjadest ja andmebaasidest on kättesaadavad Rahvusraamatukogu [otsinguportaali](#) sisseloginud kasutajale.

Anderson, Jack. [Doping, sport and the law: time for repeal of prohibition?](#) // International Journal of Law in Context. Vol. 9 (2013), issue 2, p. 135-159.

This article concerns the legal issues that surround the prohibition of doping in sport. The current policy on the use of performance enhancing drugs (PEDs) in sport is underpinned by both a paternalistic desire to protect athletes' health and the long-term integrity or 'spirit' of sport. The policy is put into administrative effect globally by the World Anti-Doping Agency (WADA), which provides the regulatory and legal framework through which the vast majority of international sports federations harmonise their anti-doping programmes. On outlining briefly both the broad administrative structures of international sport's various anti-doping mechanisms, and specific legal issues that arise in disciplinary hearings involving athletes accused of doping, this article questions the sustainability of the current 'zero tolerance' approach, arguing, by way of analogy to the wider societal debate on the criminalisation of drugs, and as informed by Sunstein and Thaler's theory of libertarian paternalism, that current policy on anti-doping has failed. Moreover, rather than the extant moral and punitive panic regarding doping in sport, this article, drawing respectively on Seddon's and Simon's work on the history of drugs and crime control mentality, contends that, as an alternative, harm reductionist measures should be promoted, including consideration of the medically supervised use of certain PEDs.

Bleistein, Romana ; Degenhart, Christoph. Sportschiedsgerichtsbarkeit und Verfassungsrecht // Neue Juristische Wochenschrift (2015) Nr. 19, S. 1353-1357.

Das Urteil des OLG München in der Causa Pechstein (SchiedsVZ 2015, 40) hat die eingeführte Praxis der Schiedsgerichtsbarkeit im Spitzensport in Frage gestellt. Es gibt ebenso wie der gemeinsame Referentenentwurf der Bundesminister der Justiz und für Verbraucherschutz, des Innern und für Gesundheit für ein Gesetz zur Bekämpfung von Doping im Sport (AntiDopG) aktuellen Anlass, die Anti-Doping-Gesetzgebung im Spitzensport und die Praxis der Sportschiedsgerichtsbarkeit in diesem Bereich unter verfassungsrechtlichen Gesichtspunkten näher zu beleuchten. ([BECK](#))

Hermann, Aaron. ["Pool of responsibility" : a new approach to doping prevention](#) // Acta Juridica Hungarica. Vol. 55 (2014), issue 4, p. 318-333.

Doping has been an issue for the greater part of a century. Current anti-doping policies involve punishment and chemical testing aimed at a single individual. Doping scandals show that it is rarely the fault of only an individual athlete, particularly in a team scenario. Coaches, sports scientist and other

athletes may all contribute to an athlete's decision to dope. A novel solution has been formulated, a 'pool of responsibility'; the idea that responsibility for doping is borne by all team-members not just the individual athlete. Case studies and examples from organisational and legal literature were used to justify the concept.

Jansen, Scarlett. Der Schutz der „Integrität des Sports“ durch das Strafrecht? // [Golddammer's Archiv für Strafrecht](#) (2017) nr. 11, lk. 600-614.

Spordi ja karistusõiguse seostest; dopingu kasutamise kriminaliseerimisest ja sellega seotud uutest kuriteokoosseisudest Saksa karistusseadustikus.

Jenart, Cedric. The binding nature and enforceability of hybrid global administrative bodies' norms within the national legal order: the case study of WADA // [European Public Law](#). Vol. 24 (2018), issue 3, p. 411-432.

[...] The manner in which the Flemish federated entity in Belgium incorporates the World Anti-Doping Agency's norms represents an instructive case study to formulate a tentative response to this research question. The World Anti-Doping Agency is an example of a global hybrid actor that was founded and continues to exist through the partnership between governments and private (sports) organizations. The article first shows that national legislation may be a necessary method to transpose hybrid global norms in the national legal order. Second – out of at least three techniques to adopt legislation (reception, delegation and dynamic referral) – the latter technique could represent the compromise between efficiency and constitutionality. However, the dynamic referral technique is equally limited by constitutional law and the European Convention on Human Rights. The article concludes with a number of recommendations for national legislatures or executives when they refer dynamically to hybrid global norms as a technique of modern public lawmaking.

Kinnunen, Essi. Doping rikosoikeudellisen sääntelyn näkökulmasta // [Haaste](#) (2016) n:o. 3, s. 24-25. *Dopingaineisiin on ajatuksellisesti helppoa kohdistaa voimakkaita rikosoikeudellisia keinoja. Kuitenkaan urheilun sisäisessä dopingsäännöstössä määritelty dopingrikkomus ei välttämättä ole rikos rikosoikeudellisessa mielessä.*

Кошаева, Т. О. ; Ямашева, Е. В. [К вопросу об установлении уголовной ответственности за нарушения законодательства о допинге](#) // Журнал российского права (2017) № 6, стр. 97-105.

Статья посвящена уголовно-правовым проблемам противодействия нарушениям законодательства о допинге. Установление в ст. 2301 и 2302 Уголовного кодекса Российской Федерации уголовной ответственности за преступления, связанные с такими нарушениями, означает, что государство уделяет особое внимание защите общественных отношений в сфере употребления допинга в спорте и относит их к преступлениям против здоровья населения и общественной нравственности.

Kreuzer, Arthur. Kriminalisierung des „Eigendoping“ von Sportlern? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2013) Nr. 6, S. 181-184.

Soll das „Eigendoping“ – Einsatz verbotener leistungssteigernder Substanzen oder Methoden durch Teilnehmer sportlicher Wettkämpfe – unter Strafe gestellt werden? Das wurde wiederholt gefordert und auf Grund von Gesetzentwürfen im Bundestag debattiert; es wird derzeit anlässlich sich häufender Doping-Fälle und „Dopingbeichten“ erneut verlangt und im Bundesrat geprüft. Grund genug, aus rechtswissenschaftlicher sowie sozial- und kriminalpolitischer Sicht die Gegenposition zu skizzieren.
(BECK)

Schöch, Heinz. Hypothetische Einwilligung bei ärztlichen Dopingmaßnahmen // [Golddammer's Archiv für Strafrecht](#) (2016) nr. 5, lk. 294-300.

(Vere)dopingu kasutamisest spordis ja arsti vastutusest sportlaste tervisekahjustuste eest; 10.12.2015 jõustunud dopinguvastasest seadusest Saksamaal.

Sumner, Claire. [The spirit of sport: the case for criminalisation of doping in the UK](#) // The International Sports Law Journal. Vol. 16 (2017), issue 3, p. 217-227.

This article examines public perceptions of doping in sport, critically evaluates the effectiveness of current anti-doping sanctions and proposes the criminalisation of doping in sport in the UK as part of a growing global movement towards such criminalisation at national level. Criminalising doping is advanced on two main grounds: as a stigmatic deterrent and as a form of retributive punishment enforced through the criminal justice system. The 'spirit of sport' defined by the World Anti-Doping

Agency (WADA) as being based on the values of ethics, health and fair-play is identified as being undermined by the ineffectiveness of existing anti-doping policy in the current climate of doping revelations, and is assessed as relevant to public perceptions and the future of sport as a whole. The harm-reductionist approach permitting the use of certain performance enhancing drugs (PEDs) is considered as an alternative to anti-doping, taking into account athlete psychology, the problems encountered in containing doping in sport through anti-doping measures and the effect of these difficulties on the 'spirit of sport'. This approach is dismissed in favour of criminalising doping in sport based on the offence of fraud. It will be argued that the criminalisation of doping could act as a greater deterrent than existing sanctions imposed by International Federations, and, when used in conjunction with those sanctions, will raise the overall 'price' of doping. The revelations of corruption within the existing system of self-governance within sport have contributed to a disbelieving public and it will be argued that the criminalisation of doping in sport could assist in satisfying the public that justice is being done and in turn achieve greater belief in the truth of athletic performances.

Loe ka: [Review of Criminalisation of Doping in Sport](#) (UK, 2017)

Zuck, Rüdiger. Wider die Kriminalisierung des Sports // Neue Juristische Wochenschrift (2014) Nr. 5, S. 276-281.

Das Thema der Antidoping-Gesetzgebung ist derzeit von besonderer Aktualität – nicht zuletzt vor dem Hintergrund des Strafverfahrens gegen den Radrennprofi Stefan Schumacher. Politisch brisant ist das Thema auch durch die Aufnahme in den Koalitionsvertrag, weil auf dessen Grundlage die künftige Gesetzgebung beruhen soll. Inwieweit eine auf den Sport ausgerichtete grundgesetzliche Staatszielbestimmung die Verschärfung des Antidoping-Strafrechts erleichtern kann und welche verfassungsrechtlichen Vorgaben eine solche Gesetzgebung beachten muss, untersucht dieser Beitrag. (BECK)

Timm, Frauke. Die Legitimation des strafbewehrten Dopingverbots // [Goltdammer's Archiv für Strafrecht](#) (2012) nr. 12, lk. 732-743.

Dopingu kasutamise keelustamise juriidilistest piiridest.

Vaata ka:

Eesti Antidoping (EAD)

<https://antidoping.ee/>

Eesti Olümpiakomitee (EOK)

<https://www.eok.ee/tippспорт/antidoping>

Euroopa Komisjon : sport

https://ec.europa.eu/sport/policy/organisation-of-sport/doping_en

Maailma Antidopingu Agentuur (WADA)

<https://www.wada-ama.org/en/>

UNESCO : sport and anti-doping

<https://en.unesco.org/themes/sport-and-anti-doping>

VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES

Artiklite täistekstid e-ajakirjadest ja andmebaasidest on kättesaadavad Rahvusraamatukogu [otsinguportaali](#) sisseloginud kasutajale.

ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED

Fekete, Balázs. Inconsistencies in the use of legal culture in comparative legal studies // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2018) nr. 5, lk. 551-564. Õiguskultuuri mõiste käsitlusest võrdleva õigusteaduse uuringutes.

Märksõnad: õiguskultuur; võrdlev õigusteadus; teadusmetodoloogia; õigusteooria

Филипова, И. А. Правовое регулирование искусственного интеллекта: регулирование в России, иностранные исследования и практика // [Государство и право](#) (2018) nr. 9, lk. 79-88. Tehisintellektiga seotud seadusandluse vajalikkusest.

Märksõnad: intellektitehnika; seadused; robotid; ohutus; õigusloome; Venemaa

Melander, Sakari. Oikeus ja digitalisaatio // [Lakimies](#) (2018) nr. 7/8, lk. 818-1046. Artiklid erinevatelt autoritelt käsitlevad tehisintellektiga seotud õigusküsimusi, sh tehisintellekt õigussubjektina või juriidilise isikuna; digiteerimise mõju õigusinfole ning seadusloomele; nõustamine vestlusrobotite abil; koostöövõimalused tehisintellektiga; tehisintellekti autoriõigus; robotite kasutamine kindlustuses.

Märksõnad: õigusteadus; intellektitehnika; robotid; digitaalrajandus; õigussubjektsus; juriidilised isikud; autoriõigus; juristid; õigusharidus; Soome

ÕIGUSAJALUGU

Акимова, Наталия. Правовая основа и организация борьбы с преступностью в Киевской Руси // [История государства и права](#) (2018) nr. 12, lk. 54-59. Kuritegevuse vastase võitluse ajaloost ja õiguslikest alustest Kiievi-Vene riigis.

Märksõnad: kuritegevus; kriminaalpreventsioon; kriminaalpoliitika; Kiievi-Vene riik; Venemaa

Lehti, Martti ; Sirén, Reino. Alkohol ja väkivallan ajaton yhteys // [Haaste](#) (2018) nr. 4, lk. 38-39. Alkoholi tarvitamise ja kuritegevuse seostest Soomes, Rootsis ja Norras alates 19. sajandi algusest.

Märksõnad: kuritegevus; kuriteod; statistilised andmed; alkohol; uuringud; Soome; Rootsi; Norra

Paulson, Stanley L. Die spätere Allgemeine Rechtslehre von Hermann Kantorowicz // [Juristenzeitung](#) (2018) nr. 22, lk. 1061-1068. Saksa juristi ja õigusfilosoofi Hermann Kantorowiczi (1877–1940) töödest ja uuskantianismi teooriast.

Märksõnad: õigusteooria; õigussotsioloogia; õigusfilosoofia; uuskantianism; juristid

TSIVIILÕIGUS

Pille, Jens-Ullrich. Der Grundsatz der Eigenverantwortlichkeit im Internet // Neue Juristische Wochenschrift (2018) nr. 49, lk. 3545-3550. Interneti-teenuse pakkuja ja kasutaja vastutusest ning omavastutuse põhimõttest telemeediaseaduse ja tsiviilseadustiku tähenduses.

Märksõnad: Internet; Interneti-teenused; vastutus; printsiibid; seaduste tõlgendamine; Saksamaa ([BECK](#))

Попова, А. В. Новые субъекты информационного общества и общества знания: к вопросу о нормативном правовом регулировании // [Журнал российского права](#) (2018) nr. 11, lk. 14-24. Tehisintellektist ja robotitest õiguse aspektist ning vajadusest ajakohastada seadusi digitaalrajanduse arengustrateegia 2017–2030 raames.

Märksõnad: õigusloome; intellektitehnika; robotid; digitaalrajandus; õigussubjektsus; Venemaa

Asjaõigus

Bar, Christian von. Das Sachenrecht von Trust, Treuhandfonds und Treuhand. Englisches Recht in einem zivilrechtlichen Umfeld? // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2018) nr. 22, lk. 925-932. Omandist usaldusfondide vaates Inglise õiguses; näiteid ka Itaalia, Leedu, Ungari ja Tšehhi õigusest.

Märksõnad: omand; tehingud; usaldusühingud; Suurbritannia; Leedu; Ungari; Tšehhi, Itaalia ([BECK](#))

Hoffmann, Patrick R. ; Kurre, Friederike ; Schütz, Ilona. Bauernland in Bauernhand? – Eine unionsrechtliche Untersuchung des polnischen Gesetzes über die Gestaltung der landwirtschaftlichen Flächenstruktur // [Osteuropa-Recht](#) (2018) nr. 2, lk. 235-262. Põllumajandusmaa omandamise tingimustest (sh müügist välismaalastele) Poola õiguses; ka Saksa ja ELi õiguse tõlgendamisele.

Märksõnad: omand; põllumajandusmaa; ostmine; välismaalased; piirangud; maaõigus; Euroopa Liidu õigus; Poola; Saksamaa

Krasnova Tatyana. Negative servitude in Russian law // [Osteuropa-Recht](#) (2018) nr. 2, lk. 188-198. Servituudi käsitlest Vene õiguses.

Märksõnad: servituudid; piiratud asjaõigused; õigusloome; Venemaa

Võlaõigus

Cannarsa, Michel. Interpretation of contracts and smart contracts: smart interpretation or interpretation of smart contracts? // [European Review of Private Law](#) (2018) nr. 6, lk. 773-785. Arvutikoodil põhinevate nutilepingute mõjust lepingute koostamisele ja tõlgendamisele.

Märksõnad: lepinguõigus; plokiahela-tehnoloogia; lepingud; keeletehnoloogia; interpretatsioon; kohtud; õigussüsteemid

De Caria, Riccardo. The legal meaning of smart contracts // [European Review of Private Law](#) (2018) nr. 6, lk. 731-751. Nutilepingute õiguslikust mõõtmest ja nende kasutamise õiguslikest aspektidest.

Märksõnad: lepinguõigus; lepingud; plokiahela-tehnoloogia; intellektitehnika; intellektuaalne omand; andmekaitse; krüptoraha; digitaalrajandus; rahvusvaheline õigus

Kovac, Mitja. Frustration of purpose and the French contract law reform : the challenge to the international attractiveness of English law? // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2018) nr. 3, lk. 288–309. Prantsuse tsiviilkoodeksi võlaõiguse osa reformimisest. Võrdlus Inglise tavaõigusega.

Märksõnad: lepinguõigus; tavaõigus; võrdlev õigusteadus; rahvusvaheline kaubandus; kohtud; ettenägematud mõjud; Suurbritannia; Prantsusmaa

Lüttringhaus, Jan D. Vorvertragliche Beschaffenheitsangaben beim Immobilienkauf // [Juristenzeitung](#) (2018) nr. 21, lk. 1029-1034. Kinnisvara seisundi infost ja vastutusest kinnisvara ostu-müügi lepingutes tsiviilseadustiku tähenduses ja Liidu Ülemkohtu lahendis (09.02.2018).

Märksõnad: kinnisvara; kvaliteet; vastutus; lepinguõigus; lepingud; ostmine; kohtulahendid; Saksamaa

Tjong Tjin Tai, Eric. Force majeure and excuses in smart contracts // [European Review of Private Law](#) (2018) nr. 6, lk. 787-804. Lepingu mittetäitmisest ja selle põhjendustest nutilepingute puhul.

Märksõnad: lepinguõigus; lepingud; plokiahela-tehnoloogia; lepingurikkumine; väärmatu jõud; õiguskaitsevahendid

Wielsch, Dan. Contract interpretation regimes // [The Modern Law Review](#) (2018) nr. 6, lk. 958-988. Lepinguvabadusest eraõiguse arengus ning lepingute tõlgendamise erinevatest standarditest.

Märksõnad: eraõigus; lepinguõigus; lepinguvabadus; seaduste tõlgendamine; kollektiivlepingud; õigusteooria; kohtulahendid; Ameerika Ühendriigid; Saksamaa

Perekonnaõigus

Karjalainen, Katja ; Linnanmäki, Kirsikka ; Mikkilä, Tanja ; Mustasaari, Sanna ; Mäki-Petäjä-Leinonen, Anna. Lainopillinen ja yhteiskuntatieteellisesti painottunut tutkimus – yhtä perhettä // [Lakimies](#) (2018) nr. 6, lk. 727-734. Sotsiaalteaduslike meetodite rakendamisele perekonnaõigusega seotud uurimistöodes.

Märksõnad: peresuhted; perekond; lapsed; teadustööd; uuringud; õigusteadus; Soome

Pärimisõigus

Hergenröder, Cyril H. Konventionswidrige Ungleichbehandlung nichtehelicher Kinder im deutschen Erbrecht // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2018) nr. 4, lk. 948-960. Väljaspool abielu sündinud laste ebavõrdsest kohtlemisest Saksa pärimisõiguses Euroopa Inimõiguste Kohtu lahendi (23.03.2017) valguses ning inimõiguste konventsiooni artikli 14 tähenduses.

Märksõnad: peresuhted; lapsed; võrdsed võimalused; pärimisõigus; Euroopa Inimõiguste Kohus; Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); kohtulahendid; Saksamaa

Bañczyk, Wojciech. Der Auftrag und die damit verbundene Vollmacht nach dem Tod der Parteien – Weiterbestehen im Todesfall im polnischen und deutschen Rechtssystem // [Osteuropa-Recht](#) (2018) nr. 2, lk. 145-160. Teenustest ja lepingutest kliendi või teenuse osutaja surma korral Poola ja Saksa pärimisõiguses.

Märksõnad: pärimine; teenused; lepingud; volitused; Poola; Saksamaa

ÄRIÕIGUS

Беляева, О. А. Коллапс судебной практики в спорах о корпоративных закупках // [Журнал российского права](#) (2018) nr. 10, lk. 25-35. Kohtupraktika osast õiguse tõlgendamisel ja pretsedendi loomisel kaupade, tööde, teenuste hangetega seotud vaidluste lahendamisel.

Märksõnad: ettevõtte; hanked; konkurents (maj.); pankrotid; vaidluste lahendamine; avalik teave; kohtud; seaduste tõlgendamine; pretsedendiõigus; kohtulahendid; Venemaa

Feind, Robert ; Paluch, Krzysztof. Die einfache Aktiengesellschaft – eine neue Rechtsform im polnischen Gesellschaftsrecht? // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2018) nr. 11, lk. 327-332. Äriühingu uuest vormist Poola äriühinguõiguses – lihtne aktsiaselts (sks eAG, pl *prosta spółka akcyjna*).

Märksõnad: äriühingud; idufirmad; aktsiaseltsid; Poola ([BECK](#))

Simkovic, Michael. Limited liability and the known unknown // *Duke Law Journal* (2018) vol. 68, nr. 2, lk. 275-332. Piiratud vastutuse käsitlusest maksusüsteemi (sh ettevõtte tulumaks) ja kindlustuse aspektist.

Märksõnad: äriühingud; vastutus; maksustamine; ettevõtte tulumaks; riskihaldus; kindlustus; Ameerika Ühendriigid ([EBSCO](#))

Wüstenberg, Dirk. Neue Verkäuferpflichten im aktualisierten Verpackungsgesetz // *Neue Juristische Wochenschrift* (2018) nr. 50, lk. 3614-3619. Pakendiseaduse 1. jaanuarist 2019 jõustunud muudatustega seotud uutest kohustustest müüjatele.

Märksõnad: pakendid; müüjad; kohustused; ringmajandus; Saksamaa ([BECK](#))

INTELLEKTUAALNE OMAND

Boon, David. How to be bad: the importance of standpoint in intellectual property disputes // *Intellectual Property Quarterly* (2018) nr. 4, lk. 279-304. Õiglusest ja erinevatest seisukohtadest intellektuaalse omandi kaitsega seotud kohtuasjades Suurbritannias.

Märksõnad: intellektuaalne omand; õigus; õigusemõistmine; kohtulahendid; patendid; kaubamärgid; tarbijad; Suurbritannia; Ameerika Ühendriigid ([WESTLAW](#))

Deazley, Ronan ; McCarthy, Frankie. Perpetual copyright and constitutional property // *Intellectual Property Quarterly* (2018) nr. 4, lk. 253-278. Autoriõiguste kehtivusajast ja omandiõigusest Suurbritannias ja Austraalias; nn 2039 reeglist (teatud avaldamata teosed jäävad sõltumata nende loomise ajast autoriõiguse kaitse alla kuni 2039. aasta lõpuni) inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni tähenduses.

Märksõnad: autoriõigus; kehtivus; omand; põhiõigused; võrdlev õigusteadus; inimõigused; digitaalmajandus; kohtulahendid; Suurbritannia; Austraalia ([WESTLAW](#))

Friedl, Gunther ; Ann, Christoph. A cost-based approach for calculating royalties for standard-essential patents (SEPs) // [The Journal of World Intellectual Property](#) (2018) nr. 5/6,

lk. 369-384. Litsentsitasudest standardi rakendamiseks oluliste patentide (SEP) puhul (FRAND-tingimused).

Märksõnad: patendid; litsentsid; litsentsitasu; telekommunikatsioon

Peifer, Karl-Nikolaus. Urheberrechtliche Zulässigkeit der Weiterverwertung von im Internet abrufbaren Fotos // Neue Juristische Wochenschrift (2018) nr. 48, lk. 3490-3493. Fotode autoriõigusest ja autori loal ühel veebisaidil avaldatud fotode teisel veebisaidil vm kasutamisest Euroopa Kohtu praktikas (nt lahend C-161/17).

Märksõnad: fotod; Internet; autoriõigus; sotsiaalmeedia; kohtulahendid; Euroopa Kohus; Saksamaa ([BECK](#))

Rantasaari, Krista. Growth companies and procedural safeguards in European patent litigation // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2018) nr. 2, lk. 168-187. Euroopa ühtsest patendisüsteemist ja patendikohtust ning idufirmade ja kasvuettevõtete huvide kaitse võimalustest.

Märksõnad: patendiõigus; patendid; intellektuaalne omand; kohtud; idufirmad; väikeettevõtted

Temple, Karyn A. The United States modernizes its music licensing system // WIPO Magazine (2018) nr. 6, lk. 10-17. Muusikateoste litsentsisüsteemi reformist Ameerika Ühendriikides; autoritasude maksmise protsesside läbipaisvamaks muutmisest.

Märksõnad: autoriõigus; muusikatööstus; muusika; litsentsid; hüvitised; reformid; innovatsioonid; Ameerika Ühendriigid; Ülemaailmne Intellektuaalse Omandi Organisatsioon (WIPO)

KESKKONNAÕIGUS

Bouwer, Kim. The unsexy future of climate change litigation // [Journal of Environmental Law](#) (2018) nr. 3, lk. 483-506. Pariisi kliimaleppes ja kliimaga seotud kohtuvaidluste mõjust keskkonnaõigusele ja - poliitikale; näiteid Suurbritannia, Ameerika Ühendriikide kohtupraktikast.

Märksõnad: kliimamuutused; kliimapolitika; keskkonnapolitika; eraõigus; rahvusvahelised lepingud; kohtulahendid; Suurbritannia; Ameerika Ühendriigid

Harrison, James. Significant international environmental law cases: 2017–18 // [Journal of Environmental Law](#) (2018) nr. 3, lk. 527-541. Keskkonnaasjadega seotud olulisemast rahvusvahelisest kohtupraktikast ajavahemikus mai 2017 kuni juuni 2018.

Märksõnad: keskkonnakaitse; keskkonnakahju; inimõigused; kohtuasjad; rahvusvahelised kohtud; kohtulahendid; rahvusvahelised lepingud; õigusloome

Jenkins, Victoria. Sustainable management of natural resources: lessons from Wales // [Journal of Environmental Law](#) (2018) nr. 3, lk. 399-423. Õiguse osast loodusressursside kestliku majandamise süsteemi loomisel Walesi näitel (sh Walesi keskkonnaseadus, 2016).

Märksõnad: loodusvarad; ressursikorraldus; ökosüsteemid; keskkonnakaitse; õigusloome; Wales

Muinzer, Thomas L. Is the Climate Change Act 2008 a constitutional statute? // [European Public Law](#) (2018) nr. 4, lk. 733-753. Suurbritannia kliimamuutuste seaduse õiguslikust tähendusest.

Märksõnad: kliimamuutused; põhiseadused; Euroopa Liidu õigus; Suurbritannia

Peeters, Marjan. About silent objects and barking watchdogs: the role and accountability of environmental NGOs // [European Public Law](#) (2018) nr. 3, lk. 449-472. Keskkonnakaitsega tegelevate valitsusväliste organisatsioonide õigustest ja vastutusest.

Märksõnad: keskkonnakaitse; valitsusvälised organisatsioonid; Euroopa Liidu õigus; avalik huvi; juurdepääs infole; keskkonnainfo; sõnavabadus; rahvusvahelised lepingud; vastutus

Ryland, Diane. Animal welfare governance: GLOBALG. A. P. and the search for external legitimacy // [Journal of Environmental Law](#) (2018) nr. 3, lk. 453-482. Loomade heaolu kaitsest ning hea põllumajanduspraktika standarditest avaliku ja erasektori tasandil; ELi ja Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) normidest.

Märksõnad: loomad; loomakaitse; põllumajandus; Euroopa Liidu õigus; standardid (normid); rahvusvahelised organisatsioonid

TÖÖÕIGUS

Blackham, Alysia. 'We are all entrepreneurs now': options and new approaches for adapting equality law for the 'gig economy' // [The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations](#) (2018) nr. 4, lk. 413-434. Võrdõiguslikkuse kaitsest tehnoloogilise arengu tõttu muutunud tööturul.

Märksõnad: töösuhted; jagamismajandus; digitaalmajandus; töötajad; võrdõiguslikkus; võrdlev õigusteadus; kohtulahendid; Suurbritannia; Austraalia

Kullmann, Miriam. Work-related securities: an alternative approach to protect the workforce? // [The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations](#) (2018) nr. 4, lk. 395-412. Tagatistest ebatraditsioonilistes töösuhetes; töölepinguta töötajate õiguskaitsesest.

Märksõnad: töötajad; töölepingud; digitaalmajandus; töösuhted; sotsiaalkindlustus; pensionikindlustus

Малеина, М. Н. Аморальный проступок преподавателя: правовая оценка понятия и последствий в сфере трудового и гражданского права // [Журнал российского права](#) (2018) nr. 10, lk. 61-72. Ebamoraalsest käitumisest töösuhetes (nt sotsiaalmeedia kasutus, õpetaja-õpilase suhted).

Märksõnad: töölepingud; moraal; käitumisnormid; mittevaraline kahju; distsiplinaarvastutus; õpetajad; õpilased; eraelu; Venemaa

Philipsen, Niels J. The role of private actors in preventing work-related risks: a law and economics perspective // [European Public Law](#) (2018) nr. 3, lk. 539-553. Tööga seotud riskide ennetamisest ning erasektori osast tööohutuse tagamisel Hollandis.

Märksõnad: tööohutus; riskitegurid; kollektiivlepingud; avalik huvi; vastutuskindlustus; Holland

Rose, Emily. The new politics of time // [The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations](#) (2018) nr. 4, lk. 373-394. Tööajast uute töövormide puhul ning selle reguleerimisest Suurbritannias.

Märksõnad: tööaeg; paindlik tööaeg; miinimumpalk; töösuhted; Suurbritannia

SOTSIAALÕIGUS

Волкова, Н. С. ; Еремина, О. Ю. Лекарственное обеспечение инвалидов: теоретические и практические проблемы // [Журнал российского права](#) (2018) nr. 11, lk. 85-96. Puuetega inimestele vajalike ravimite kättesaadavuse tagamisest.

Märksõnad: puuetega inimesed; ravimid; sotsiaalkaitse; haruldased haigused; põhiseadused; kohtulahendid; Venemaa

FINANTSÕIGUS

Bohoslavsky, Juan Pablo. A human rights approach to illicit financial flows in Switzerland // *European Human Rights Law Review* (2018) nr. 5, lk. 436-449. Ebaseaduslike rahavoogude piiramise ja maksuritegude vähendamise seotud abinõudest Šveitsis ning nende mõjust inimõiguste vaates.

Märksõnad: maksustamine; maksuriteod; finantskuriteod; rahapesu; andmeedastus; inimõigused; Šveits ([WESTLAW](#))

KARISTUSÕIGUS

Greco, Luís. Notwehr und Proportionalität // [Goldammer's Archiv für Strafrecht](#) (2018) nr. 12, lk. 665-683. Proportsionaalsuse põhimõttest hädakaitse käsitlemisel; Saksa karistusseadustiku (eelkõige §-d 32 ja 34) ning Euroopa inimõiguste konventsiooni artikli 2 tõlgendamisest.

Märksõnad: hädakaitse; kuriteod; proportsionaalsuse põhimõte; seaduste tõlgendamine; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); Saksamaa

Густова, Э. В. Новеллы уголовного законодательства: проблемы конструирования и применения // [Журнал российского права](#) (2018) nr. 11, lk. 129-137. Vene kriminaalkodeksi muutmisest aastatel 2017–2018; uute normide rakendamise probleemidest.

Märksõnad: kuriteod; karistused; õigusloome; õigusnormid; Venemaa

Kimpimäki, Minna. Sukupuoliyhteys lapsen kanssa – raiskaus vai ei? // [Lakimies](#) (2018) nr. 6, lk. 677-697. Alaealiste seksuaalse väärkohtlemise käsitlusest Soome õiguses ja kohtupraktikas.

Märksõnad: seksuaalkuriteod; seksuaalne väärkohtlemine; lapsed; alaealised; seksuaalsuhted; vägistamine; kohtulahendid; karistused; Soome

Mantouvalou, Virginia. The UK Modern Slavery Act 2015 three years on // [The Modern Law Review](#) (2018) nr. 6, lk. 1017-1045. Nüüdisaja orjapidamisest, selle piiramisest ning ohvrite kaitsest Suurbritannias.

Märksõnad: inimkaubandus; orjapidamine; välistöötajad; koduabilised; Euroopa Inimõiguste Kohus; kohtulahendid; inimõigused; Suurbritannia

Peay, Jill ; Player, Elaine. Pleading guilty: why vulnerability matters // [The Modern Law Review](#) (2018) nr. 6, lk. 929-957. Karistuse vähendamise süü omaksvõtmise korral; süü omaksvõtmisele ahvatlemisest ja sellega seotud ohtudest haavatavamatele süüalustele.

Märksõnad: süü (jur.); karistused; kriminaalmenetlus; võrdõiguslikkus; kohtulahendid; Suurbritannia

Rodríguez Horcajo, Daniel. Menschliches Verhalten und staatliche Strafe: Abschreckung, Kooperation und Verteilungsgerechtigkeit // [Goldammer's Archiv für Strafrecht](#) (2018) nr. 11, lk. 609-622. Karistuse õiguspärasuse, eesmärgi ja mõju teooriast ning seostest inimkäitumisega.

Märksõnad: karistused; mõjud; käitumine; ennetamine; õigusteooria; printsiibid

Tanttari, Sonja. Seksuaalista väkivaltaa kokenoille nuorille apua ja tukea // [Haaste](#) (2018) nr. 4, lk. 28-29. Seksuaalvägivalla 13-29-aastaste ohvrite abistamisest Soomes.

Märksõnad: vägivald; seksuaalne vägivald; noored; kuriteoohvrid; Soome

Viljanen, Jukka. Rikollisen hyvä työllisyysuhanke // [Haaste](#) (2018) nr. 4, lk. 24-25. Vangide tööhõive ja sotsialiseerumisega seotud projektist Soomes.

Märksõnad: vangid; tööhõive; sotsialiseerumine; Soome

MENETLUSÕIGUS

Bartholomew, Christine P. E-notice // *Duke Law Journal* (2018) vol. 68, nr. 2, lk. 217-274. Elektroonilisest kommunikatsioonist ja uue tehnoloogiaga kaasnevate võimaluste kasutamisest tsiviilkohtmenetluses kollektiivhagiga seotud kohtuasjade näitel.

Märksõnad: tsiviilkohtumenetlus; hagimenetlus; elektrooniline kommunikatsioon; tehnoloogia; kohtulahendid; Ameerika Ühendriigid ([EBSCO](#))

Haack, Stefan. Streitgegenstand, Rechtsverhältnis und Verletzung in eigenen Rechten: auf der Suche nach drei Phantombegriffen der Prozessrechtsdogmatik // [Verwaltungsarchiv](#) (2018) nr. 4, lk. 503-528. Vaidlusaluse eseme määratlemisest halduskohtumenetluses.

Märksõnad: halduskohtumenetlus; põhiõigused; seaduste tõlgendamine; Saksamaa

Hartwig, Sebastian ; Himstedt, Jana ; Eisentraut, Nikolas. Leistungsklagen der öffentlichen Hand – zum Vorrang der administrativen Vollziehung des Verwaltungsrechts // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2018) nr. 21, lk. 901-910. Sooritushagist halduskohtumenetluses.

Märksõnad: halduskohtumenetlus; avalik haldus; hagimenetlus; seaduste tõlgendamine; Saksamaa

Linna, Tuula. Sustainability ja prosessit – kestävää siviilprosessioikeutta // [Lakimies](#) (2018) nr. 6, lk. 651-676. Jätksuutlikkusest vaidluste lahendamisel ning tsiviilkohtumenetluses, eelkõige maksejõuetusmenetluste korral.

Märksõnad: tsiviilkohtumenetlus; maksejõuetus; pankrotimenetlus; vaidluste lahendamine; Soome

Loisa, Marko. Syyttäjälaitoksen ja yleisten tuomioistuinten lainkäyttöön digitalisaatio aineistopankkihankkeessa // [Lakimies](#) (2018) nr. 7/8, lk. 1079-1083. Prokuratuurile ja kohtutele mõeldud infosüsteemi AIPA projektist Soomes.

Märksõnad: infosüsteemid; prokuratuur; kohtud; digiteerimine; elektroonilised dokumendid; Soome

RIIGIÕIGUS

Arzo, Xabier ; Suksi, Markku. Comparing constitutional adjudication of self-determination claims // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2018) nr. 4, lk. 452–475. Konstitutsioonikohtute lahenditest riigi iseseisvuse ja enesemääramise kohtuasjades (nt Tatarstan, Quebec, Kataloonia).

Märksõnad: konstitutsioonikohtud; rahvuslik enesemääramine; iseseisvus (pol.); demokraatia; konstitutsionalism; referendumid; kohtulahendid; ülemkohtud; võrdlev õigusteadus; Venemaa; Tatarstan; Kanada; Québec (provintis); Hispaania; Kataloonia

Baade, Björnstjern. „Sehenden Auges dem Tode oder schwersten Verletzungen ausgeliefert“? // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2018) nr. 19, lk. 806-816. Välisministeeriumi, rahvusvaheliste organiatsioonide ja vabaühenduste koostatud olukorrahinnangutega arvestamisest varjupaigataotlejatele kaitse andmisel.

Märksõnad: varjupaigataotlejad; pagulased; asüül; otsustamine; aruanded; tõendamine (jur.); halduskohtumenetlus; tsiviilkohtumenetlus; inimõigused; rahvusvahelised suhted; põhiseadused; Saksamaa; Afganistan

Dellavalle, Sergio. Squaring the circle: how the right to refuge can be reconciled with the right to political identity // [International Journal of Constitutional Law](#) (2018) nr. 3, lk. 776-805. Vastuolust varjupaigaõiguse ja riigi õiguse vahel kaitsta oma poliitilist identiteeti.

Märksõnad: varjupaigaõigus; pagulased; poliitiline identiteet; õigusfilosoofia; õigusajalugu

Doyle, Oran. The silent constitution of territory // [International Journal of Constitutional Law](#) (2018) nr. 3, lk. 887-903. Riigi territooriumi määratlemisest riikide põhiseadustes.

Märksõnad: territooriumid; põhiseadused; õigusteooria

Edenharter, Andrea. Rechtliche Implikationen eines Verbots der Vollverschleierung – EMRK, Deutschland, Schweiz // [Juristenzeitung](#) (2018) nr. 20, lk. 971-980. Avalikus ruumis näo varjamise (burka ja niqabi kandmise) keelustamisest Euroopa inimõiguste konventsiooni, Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika ning Saksa ja Šveitsi õiguse tõlgenduses.

Märksõnad: usuvabadus; religioosne sümbolika; kohtulahendid; põhiseadused; põhiõigused; Euroopa inimõiguste Kohus; Saksamaa; Šveits; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950)

Ewing, Connor M. With dignity and justice for all: the jurisprudence of equal dignity and the partial convergence of liberty and equality in American constitutional law // [International Journal of Constitutional Law](#) (2018) nr. 3, lk. 753-775. Vabadusest ja võrdsusest Ameerika Ühendriikide konstitutsiooniõiguses samasooliste paaride õiguste valguses.

Märksõnad: põhiseadused; võrdõiguslikkus; inimväärikus; vabadus; põhiõigused; samasooliste partnerlus; ülemkohtud; kohtulahendid; Ameerika Ühendriigid

Gersdorf, Hubertus. Dogmatische Neujustierung des Art. 87e GG? // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2018) nr. 19, lk. 789-799. Parlamendi arupärimisõigusest riigi osalusega ettevõtete suhtes Saksa konstitutsioonikohtu otsuses (17.11.2017) ja põhiseaduse artikli 87 tähenduses.

Märksõnad: parlamendid; valitsused; arupärimised; juurdepääs infole; riigiettevõtted; põhiseadused; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Saksamaa

Glauben, Paul J. ; Breitbach, Inga. Abgeordnetenzustatus versus Disziplinargewalt der Parlamentspräsidien // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2018) nr. 20, lk. 855-863. Parlamendiliikmete käitumisest istungitel ja parlamendi juhatuse õigustest korra tagamiseks.

Märksõnad: parlamendid; parlamendiliikmed; käitumine; töökorraldus; juhatused; piirangud; seaduste tõlgendamine; põhiseadused; Saksamaa

Koivisto, Ida. Ohjattua vapautta? Itsemääräämisoikeus hallinnan välineenä // [Lakimies](#) (2018) nr. 6, lk. 627-650. Enesemääramisõigusest Soome õigussüsteemis patsientide ja puuetega inimeste õiguste vaates.

Märksõnad: põhiõigused; inimõigused; patsiendi õigused; puuetega inimesed; seaduseelnõud; Soome

Koß, Michael. Die beste aller schlechten Lösungen. Plädoyer für eine Ausweitung der staatlichen Parteienfinanzierung // [Der Staat](#) (2018) nr. 3, lk. 387-406. Erakondade riikliku rahastamise probleemidest Saksamaal, Prantsusmaal, Rootsis ja Suurbritannias ning võimalikest lahendustest toetudes rahvusvahelisele uuringule poliitika rahastamisest laiemalt.

Märksõnad: parteid; finantseerimine; annetused; liikmemaksud; poliitika; valimised; Saksamaa; Prantsusmaa; Rootsi; Suurbritannia

Кравец, И. А. Конституция и ценности конституционализма как мега-парадигмы // [Государство и право](#) (2018) nr. 12, lk. 44-55. Väärtusfilosoofiast konstitutsionalismi teoorias.

Märksõnad: konstitutsionalism; väärtusfilosoofia; põhiseadused; väärtused (filos.); avalik huvi; Venemaa

Lange, Pia. Die Finanzierung des sozialen Wohnungsbaus durch den Bund – gut gemeint ist nicht gleich gut gemacht // [Zeitschrift für Gesetzgebung](#) (2018) nr. 4, lk. 336-347. Sotsiaalkorterite ehitamisest ja riiklikust rahastamisest põhiseaduse artikli 104d muutmise valguses.

Märksõnad: põhiseadused; sotsiaalkorterid; munitsipaalkorterid; finantseerimine; kulud; liidumaad; Saksamaa

Lienen, Christina. Common law constitutional rights: public law at a crossroads? // [Public Law](#) (2018) nr. 4, lk. 649-667. Põhiseaduslikest õigustest üldises õiguses ja nende rakendamisest Suurbritannia ülemkohtu praktikas.

Märksõnad: põhiõigused; põhiseadused; konstitutsionalism; ülemkohtud; kohtulahendid; tavaõigus; proportsionaalsuse põhimõte; Euroopa Inimõiguste Kohus; avalik õigus; Suurbritannia

Loughlin, Martin. The silences of constitutions // [International Journal of Constitutional Law](#) (2018) nr. 3, lk. 922-935. Põhiseaduse olemusest, kontseptsioonist ja osast põhiseaduslike väärtuste järelevalves.

Märksõnad: konstitutsionalism; põhiseadused; väärtused (filos.); õigusteooria; õigusajalugu; seaduste tõlgendamine

McHarg, Aileen. Navigating without maps: constitutional silence and the management of the Brexit crisis // [International Journal of Constitutional Law](#) (2018) nr. 3, lk. 952-968. Põhiseaduse printsiipidest Brexitiga seotud poliitilise kriisi reguleerimisel Suurbritannias.

Märksõnad: Brexit; referendumid; põhiseadused; printsiibid; poliitilised kriisid; seaduste tõlgendamine; Suurbritannia; Šotimaa

Meister-Scheufelen, Gisela. Schuldet der Gesetzgeber ein gutes Gesetz? // [Zeitschrift für Gesetzgebung](#) (2018) nr. 3, lk. 231-240. Hea seaduse kriteeriumitest ning põhiseaduslikest nõuetest seadusele bürokraatiakulude vähendamise ning ülereguleerimise vältimise taustal.

Märksõnad: õigusloome; kvaliteet; hindamine; bürokraatia; kulud; põhiseadused; Saksamaa

Milkovich, Sarah. Electoral due process // *Duke Law Journal* (2018) vol. 68, nr. 3, lk. 595-637. Valimisõiguse teostamisega seotud kohtuvaidlustest ning valimisprotseduuri reguleerimisest valimispettuste vältimiseks.

Märksõnad: valimised; valimisõigus; hääletamine; pettus; põhiseadused; kohtulahendid; Ameerika Ühendriigid ([EBSCO](#))

Petersen, Niels. Gleichheitssatz und Einzelfallgerechtigkeit // [Der Staat](#) (2018) nr. 3, lk. 327-355. Võrdse kohtlemise põhimõttest põhiõiguste dogmatikas ning Ameerika Ühendriikide ülemkohtu ja Saksa konstitutsioonikohtu praktikas.

Märksõnad: põhiõigused; printsiibid; võrdõiguslikkus; põhiseadused; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Ameerika Ühendriigid; Saksamaa

Schulz, Wolfgang. Herausforderungen parlamentarischer Wissensverarbeitung // [Zeitschrift für Gesetzgebung](#) (2018) nr. 3, lk. 240-251. Teadmusjuhtimisest õigusloomes, ekspertide kaasamisest ja uurimiskomisjonide tegevusest Saksa parlamendi näitel.

Märksõnad: parlamendid; õigusloome; kvaliteet; hindamine; bürokraatia; kulud; põhiseadused; Saksamaa

Shirvani, Foroud. Parteienfinanzierungsausschluss als verfassungsrechtliche Ausprägung streitbarer Demokratie // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2018) nr. 22, lk. 921-927. Erakondade riiklikust rahastamisest ning piirangutest äärmuslike vaadetega erakondadele; põhiseaduse artikli 21 tõlgendamisest.

Märksõnad: parteid; ekstremism; finantseerimine; piirangud; sanktsioonid; demokraatia; seaduste tõlgendamine; põhiseadused; Saksamaa

Sinder, Rike. Das Kopftuchverbot für Richterinnen // [Der Staat](#) (2018) nr. 3, lk. 459-476. Islami pearäti kandmise õigusest avalikus teenistuses Saksa konstitutsioonikohtu praktikas.

Märksõnad: põhiõigused; usuvabadus; avalik teenistus; kohtunikud; religioosne sümbolika; islam; piirangud; konstitutsioonikohtud; põhiseadused; kohtulahendid; Saksamaa

Weis, Lael K. Environmental constitutionalism: aspiration or transformation? // [International Journal of Constitutional Law](#) (2018) nr. 3, lk. 836-870. Keskkonna- ja riigiõiguse seostest ning keskkonnaga seotud väärtustest kui põhiõigustest põhiseaduse tähenduses.

Märksõnad: konstitutsionalism; keskkonnaõigus; õigusteooria; põhiseadused; sotsiaalsed õigused; põhiõigused

Wieckhorst, Arno. Verfassungsrechtliche Gesetzgebungslehre – das Bundesverfassungsgericht bleibt gespalten? // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2018) nr. 20, lk. 845-854. Hea seadusloome põhiseaduslikust mõttest ja sellega kaasnevatest kohustustest (sh põhjendatusest) Saksa konstitutsioonikohtu otsustes.

Märksõnad: õigusloome; eksperthinnangud; põhjendamine; õigusteooria; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Saksamaa

HALDUSÕIGUS

Berger, Ariane. Die Digitalisierung des Föderalismus // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2018) nr. 19, lk. 799-806. E-riigist ning riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste vastutusest e-teenuste pakkumisel ja neile juurdepääsu tagamisel.

Märksõnad: e-riik; riigiasutused; kohalikud omavalitsused; e-teenused; juurdepääs infole; vastutus; seaduste tõlgendamine; põhiseadused; Saksamaa

Burgi, Martin ; Krönke, Christoph. Die ausgleichspflichtige Indienstrahmung // [Verwaltungsarchiv](#) (2018) nr. 4, lk. 423-453. Erasektori vahendite avalikes huvides (sund)kasutamise energiamaajanduses (nt elektrijaamad); Saksa põhiseaduse artiklite 12 ja 14 tõlgendamise.

Märksõnad: avalik sektor; erasektor; avalikud teenused; energiamaajandus; elektrijaamad; eraomand; põhiseadused; Saksamaa

Butler, Oliver. Obligations imposed on private parties by the GDPR and UK data protection law: blurring the public-private divide // [European Public Law](#) (2018) nr. 3, lk. 555-572. Andmekaitseõuetest avalikule ja erasektorile ELi ja Suurbritannia õiguses.

Märksõnad: andmekaitse; isikuandmed; erasektor; avalik sektor; Euroopa Liidu õigus; Suurbritannia

Colombo, Carlo Maria. New forms of local governance and the transformation of administrative law // [European Public Law](#) (2018) nr. 3, lk. 573-594. Haldusõiguse arengust ja kohalike omavalitsuste vormide muutumisest Hollandis.

Märksõnad: kohalikud omavalitsused; innovatsioonid; avaliku ja erasektori partnerlus; Holland

Enzensperger, Daniel. Zulässigkeit und Grenzen behördlicher Bettelverbote im öffentlichen Raum // Neue Juristische Wochenschrift (2018) nr. 49, lk. 3550-3555. Kerjamisest avalikus ruumis ning politsei võimalustest selle piiramiseks.

Märksõnad: kerjamine; avalik kord; politsei; piirangud; põhiseadused; Saksamaa ([BECK](#))

Holzner, Thomas. Die drohende Gefahr – neue Gefahrenkategorie oder verfassungswidrige Vorverlagerung von Eingriffsbefugnissen? // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2018) nr. 22, lk. 946-951. Mõistest „ähvardav oht” ja selle kasutamisest õigusloomes Baieri liidumaa politsei ülesannete seaduse (PAG – *Polizeiaufgabengesetz*) näitel.

Märksõnad: politsei; avalik kord; ohtlikkus; terrorismivastane võitlus; õigusloome; liidumaa; Saksamaa

Kingreen, Thorsten ; Kühling, Jürgen. Kommunen als Trägerinnen Medizinischer Versorgungszentren – sozialversicherungs-, kommunal- und wirtschaftsrechtliche Vorgaben // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2018) nr. 21, lk. 890-901. Kohalike omavalitsuste õigusest rajada tervishoiuasutusi tervise teenuste parema kättesaadavuse tagamiseks.

Märksõnad: kohalikud omavalitsused; tervishoiuasutused; sotsiaalkindlustus; kommunaalmajandus; munitsipaalettevõtted; konkurents (maj.); toetused; Saksamaa

Lassahn, Philipp. Die neuen „Bürgerwehren“ und das staatliche Gewaltmonopol. Private Sicherheitskräfte zwischen Gefahrenabwehr und Gefahrenquelle // [Archiv des öffentlichen Rechts](#) (2018) nr. 3, lk. 471-513. Julgeoleku tagamisest avalikus ruumis ning omaalgatuslike korrakaitserühmituste tegevuse reguleerimisest. Kokkuvõte inglise keeles.

Märksõnad: avalik kord; avalik ruum; politsei; julgeolek; turvalisus; koosolekute vabadus; kodanikualgatus; rühmitused; kriminaalmenetlus; karistusõigus; Saksamaa

Marcus, Daniel J. The data breach dilemma: proactive solutions for protecting consumers' personal information // *Duke Law Journal* (2018) vol. 68, nr. 3, lk. 555-593. Isikuandmetest ja tarbijaandmete kaitsest ning andmeturbe reguleerimisest erasektoris.

Märksõnad: andmekaitse; isikuandmed; infoturve; erasektor; pettus; tarbijakaitse; õigusloome; põhiseadused; kohtulahendid; Ameerika Ühendriigid ([EBSCO](#))

Marique, Yseult ; Van Garse, Steven. Public-private cooperation and judicial review: a case study drawn from European infrastructure projects // [European Public Law](#) (2018) nr. 3, lk. 515-538. Kohtulikust järelevalvest avaliku ja erasektori partnerluses teostatavate suurte taristuprojektide puhul Inglismaal, Prantsusmaal ja Belgias.

Märksõnad: taristu; transport; kohtud; järelevalve; avaliku ja erasektori partnerlus; võrdlev õigusteadus; Suurbritannia; Prantsusmaa; Belgia

Marosi, Johannes ; Skobel, Eva. Von Menschen und Maschinen – zur Technologieneutralität von Art. 10 Abs. 1 Var. 3 GG // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2018) nr. 20, lk. 837-845. Sõnumisaladuse kaitsest andmevahetuse eri viiside (nt inimene-masin, masin-masin) korral.

Märksõnad: andmekaitse; telekommunikatsioon; andmeedastus; kommunikatsioonitehnoloogia; põhiseadused; Saksamaa

Mekhalfia, Jonas. Möglichkeiten und Grenzen von Technology-Forcing zur Förderung der Elektromobilität // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2018) nr. 22, lk. 936-945. Uute tehnoloogiatega kasutamise soodustamise õiguslikest aspektidest elektriautode näitel.

Märksõnad: tehnoloogia; elektriautod; liiklus; keskkonnakaitse; õigusloome; Saksamaa

Peterzens-Nysten, Tini. Oikeudellistuva kulttuuriperintö // [Lakimies](#) (2018) nr. 6, lk. 735-740. Kultuuripärandit reguleerivast õigusest; probleemidest kultuuripärandi röövimiste, varguste ning päritoluriiki tagasitoimetamisega. Vt ka lk. 741-753.

Märksõnad: kultuurivarad; kultuuripärand; rahvusvaheline õigus; vargused; muinsuskaitse

Pollin, Ulrike. Das Streikverbot für Beamte // [Zeitschrift für Gesetzgebung](#) (2018) nr. 4, lk. 362-380. Riigiametnike õigusest streikida Saksa konstitutsioonikohtu 12.06.2018 lahendis; põhiseaduse artiklite 9 ja 33 tõlgendamise kohta.

Märksõnad: avalik teenistus; riigiametnikud; streigid; põhiseadused; seaduste tõlgendamine; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; Saksamaa

Raue, Benjamin. Meinungsfreiheit in sozialen Netzwerken. Ansprüche von Nutzern sozialer Netzwerke gegen die Löschung ihrer Beiträge // [Juristenzeitung](#) (2018) nr. 20, lk. 961-970. Sõnavabaduse tagamisest sotsiaalvõrgustikes ning postituste kustutamise kohta.

Märksõnad: sõnavabadus; sotsiaalmeedia; võrgusuhtlus; vastutus; kohtulahendid; Saksamaa

Reimer, Philipp. Verwaltungsdatenschutzrecht – die behördliche Datenverarbeitung als Thema für das Allgemeine Verwaltungsrecht // [Die Öffentliche Verwaltung](#) (2018) nr. 21, lk. 881-890. Ametkondlikust andmetöötusest haldusõiguse üldosas ELi andmekaitsemääruse valguses.

Märksõnad: avalik haldus; andmekaitse; andmetöötlus; riigiasutused; järelevalve; Euroopa Liidu õigus; seaduste tõlgendamine; Saksamaa

Schaub, Renate. Sperranspruch statt Störerhaftung beim Filesharing // *Neue Juristische Wochenschrift* (2018) nr. 52, lk. 3754-3757. Failide jagamisega seotud kohtupraktikast (sh Liidu Ülemkohtu lahend arvutimängu *Dead Island* jagamise kohtuasjas); ELi ja riigisisese õiguse tõlgendamise kohta.

Märksõnad: Internet; arvutimängud; failid; failiedastus; e-kaubandus; autoriõigus; kohtulahendid; Euroopa Liidu õigus; Saksamaa ([BECK](#))

Siegel, Thorsten ; Eisentraut, Nikolas. Der Vertrag im öffentlichen Wirtschaftsrecht // [Verwaltungsarchiv](#) (2018) nr. 4, lk. 454-479. Avalik-õiguslike lepingute olemusest ja tüüpidest avaliku majandusõiguse valdkondades (nt toetused, riigihanked, hasartmängud, liiklus, energiamajandus, kartellid, telekommunikatsioon, pangandusjärelevalve).

Märksõnad: avalik haldus; lepingud; majandusõigus; Euroopa Liidu õigus; Saksamaa

Specht, Louisa. Die Entwicklung des IT-Rechts im Jahr 2018 // Neue Juristische Wochenschrift (2018) nr. 51, lk. 3686-3691. IT-õigusega seotud seadusemuudatustest ja kohtupraktikast 2018. aastal (sh küberturvalisus, IT-lepingud, vaenu õhutamine, autoriõigus, litsentsid, e-kohus, robotid).

Märksõnad: infotehnoloogia; elektrooniline kommunikatsioon; Internet; küberturve; lepingud; autoriõigus; robotid; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Stanford, Ben. The 2018 English local elections ID pilots and the right to vote: a vote of (no) confidence? // European Human Rights Law Review (2018) nr. 6, lk. 600-613. Hääleõigusest ja valijate identifitseerimisega seotud eksperimentid 2018. aasta kohalikel valimistel Inglismaal.

Märksõnad: valimised; kohalikud valimised; valimisõigus; hääleõigus; valijaskond; isiku tuvastamine; Suurbritannia; Põhja-Iirimaa ([WESTLAW](#))

Stanford, Ben. The multi-faceted challenges to free speech in higher education: frustrating the rights of political participation on campus // [Public Law](#) (2018) nr. 4, lk. 708-724. Sõna- ja akadeemilise vabaduse kaitsest ülikoolides radikaliseerumise ja terrorismiohu taustal.

Märksõnad: kõrgharidus; terrorismivastane võitlus; ennetamine; ülikoolid; inimõigused; sõnavabadus; ekstremism; akadeemiline vabadus; Suurbritannia

Степанов, О. А. О важных аспектах подготовки кадров для развития цифровой экономики // [Журнал российского права](#) (2018) nr. 11, lk. 106-111. Riigi ja kohalike omavalitsuste tasandil ühtse infosüsteemi ühendava platvormi loomisest aastaks 2024 ning ametnike koolitusest digitaalrajanduse arengust lähtuvalt.

Märksõnad: riigiametnikud; koolitus; infosüsteemid; digitaalrajandus; küberturve; Venemaa

Терещенко, Л. К. Государственные и муниципальные услуги: проблемы правоприменения // [Журнал российского права](#) (2018) nr. 10, lk. 101-110. Riigi ja kohaliku tasandi teenustest ning nende reguleerimisest (nt e-teenused ja autentimine); näiteid riikide (sh Eesti) praktikast.

Märksõnad: e-riik; avalikud teenused; e-teenused; juurdepääs infole; autentimine; digitaalallkiri; kohtulahendid; Venemaa

Чаннов, С. Е. Большие данные в государственном управлении: возможности и угрозы // [Журнал российского права](#) (2018) nr. 10, lk. 111-122. Suurandmete kasutamise võimalustest avalikus halduses riigi infosüsteemide erinevates valdkondades toimimise ning seonduvate riskide valguses.

Märksõnad: avalik haldus; suurandmed; isikuandmed; andmekaitse; infosüsteemid; juhtimisotsused; Venemaa

Veil, Winfried. Einwilligung oder berechtigtes Interesse? – Datenverarbeitung zwischen Skylla und Charybdis // Neue Juristische Wochenschrift (2018) nr. 46, lk. 3337-3344. Nõusolekust ja õigustatud huvist isikuandmete töötlemisel; andmekaitse üldmääruse tõlgendamisel.

Märksõnad: isikuandmed; andmekaitse; vastutus; andmetöötlus; seaduste tõlgendamine; Euroopa Liidu õigus; Saksamaa ([BECK](#))

MEDITSIIINIÕIGUS

Asmussen, Ida Helene ; Ó Cathaoir, Katharina Eva. Making access to a population of bodies in the name of autonomy // [European Journal of Health Law](#) (2018) nr. 5, lk. 555-572. Taani rahvuslikust genoomikeskusest ja seal sisalduvate andmete kasutusvõimalustest.

Märksõnad: geenid; geneetiline informatsioon; biotehnoloogia; biomeditsiin; geenitehnoloogia; informeeritud nõusolek; Taani

Chassang, Gauthier ; Rial-Sebbag, Emmanuelle. Research biobanks and health databases: the WMA Declaration of Taipei, added value to European legislation (soft and hard law) // [European Journal of Health Law](#) (2018) nr. 5, lk. 501-516. Maailma Arstide Liidu deklaratsioonist terviseandmebaaside ja biopankade eetiliste kaalutluste kohta (Taipei deklaratsioon).

Märksõnad: biopangad; terviseandmed; andmebaasid; meditsiinieetika; teaduslik uurimistöö; privaatsus; inimväärikus; andmekaitse; Euroopa Liidu õigus

Herveg, Jean. Data protection and biobanks in 2018 // [European Journal of Health Law](#) (2018) nr. 5, lk. 479-500. ELi andmekaitse direktiivi rakendamisest biopankades.

Märksõnad: patsiendi õigused; privaatsus; isikuandmed; andmekaitse; biopangad; Euroopa Liidu õigus

Ploem, Corrette ; Mitchell, Colin ; van Harten, Wim ; Gevers, Sjef. A duty to recontact in the context of genetics: futuristic or realistic? // [European Journal of Health Law](#) (2018) nr. 5, lk. 537-553. Geenitestide tulemustest ja kohustusest uue informatsiooni ilmumisel patsiente ka ravi järel teavitada.

Märksõnad: geenid; geneetiline informatsioon; testid; patsiendi õigused; terviseandmed

Röttger-Wirtz, Sabrina. Independence under threat: the role of private actors in the setting of global pharmaceutical standards and resulting challenges for European public law // [European Public Law](#) (2018) nr. 3, lk. 433-448. Inimravimite tehniliste nõuete rahvusvahelise ühtlustamisnõukogu (ICH) standarditest ELi ravimisüsteemis.

Märksõnad: ravimid; huvide konfliktid; farmaatsiatööstus; rahvatervis; avaliku ja erasektori partnerlus; ravimiturg; standardid (normid); Euroopa Liidu õigus

Slokenberga, Santa. Biobanking between the EU and third countries - can data sharing be facilitated via soft regulatory tools? // [European Journal of Health Law](#) (2018) nr. 5, lk. 517-536. Juriidilistest võimalustest jagada biopankades olevaid andmeid kolmandate ja ELi liikmesriikide vahel.

Märksõnad: biopangad; teaduslik uurimistöö; andmekaitse; privaatsus; Euroopa Liidu õigus; rahvusvaheline koostöö; meditsiiniuuringud

Vergallo, Gianluca Montanari ; di Luca, Natale Mario ; Zaami, Simona. Childhood immunisation: mandate or persuasion? Italian lawmakers have opted for the former, what about European legislators? // [European Journal of Health Law](#) (2018) nr. 5, lk. 573-586. Laste vaktsineerimise reguleerimisest Euroopa riikides.

Märksõnad: lapsed; immuniseerimine; vaktsiinid; lapsed; Euroopa Liidu õigus; Itaalia

RAHVUSVAHELINE ÕIGUS

Aagten, Anne. MP v. Secretary of State for the Home Department // [International Legal Materials](#) (2018) nr. 5, lk. 948-959. Varjupaigataotluse rahuldamata jätmisest Euroopa Kohtu lahendi [C-353/16](#) põhjal.

Märksõnad: Euroopa Kohus; kohtulahendid; varjupaigataotlejad; varjupaigaõigus; Suurbritannia

Duffy, Aoife. Bearing witness to atrocity crimes: photography and international law // [Human Rights Quarterly](#) (2018) nr. 4, lk. 776-814. Fotode kasutamisest tõendusmaterjalina rahvusvaheliste kuritegude menetlemisel.

Märksõnad: inimsusvastased kuriteod; sõjakuriteod; rahvusvahelised kuriteod; fotograafia; tõendamine (jur.); rahvusvahelised kohtud; visuaalsed materjalid

Haapaniemi, Kimmo. Kansainvälinen rikosluokitus auttaa maiden vertailussa // [Haaste](#) (2018) nr. 4, lk. 36-37. Kuritegude registreerimise rahvusvaheliselt ühtse klassifikatsiooni vajalikkusest statistika ühtlustamiseks.

Märksõnad: kuritegevus; kuriteod; statistilised andmed; rahvusvaheline koostöö

Jenart, Cedric. The binding nature and enforceability of hybrid global administrative bodies' norms within the national legal order: the case study of WADA // [European Public Law](#) (2018) nr. 3, lk. 411-432. Rahvusvahelise organisatsiooni kehtestatud normide siduvusest ja rakendatavusest riigisisese õiguses Maailma Antidopingu Agentuuri (WADA) näitel.

Märksõnad: doping; õigusnormid; rahvusvahelised lepingud; Maailma Antidopingu Agentuur (WADA); dopinguvastand; piirangud; Belgia

Капустин, А. Я. Международные суды: тенденции развития и влияние на национальные правовые системы // [Государство и право](#) (2018) nr. 7, lk. 120-132. Rahvusvaheliste kohtute mõjust riigisisese õiguse arengule.

Märksõnad: rahvusvahelised kohtud; õigussüsteemid; siseriiklik õigus

Yilma, Kinf Micheal. The 'right to privacy in the digital age': boundaries of the 'new' UN discourse // Nordic Journal of International Law (2018) nr. 4, lk. 485-528. Õigusest privaatsusele infoühiskonnas ja ÜRO veebipivaatsuse resolutsiooni osast rahvusvahelises õiguses.

Märksõnad: isikuandmed; andmekaitse; infoühiskond; privaatsus; Internet; Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO)

Inimõigused

Atrey, Shreya. Women's human rights: from progress to transformation, an intersectional response to Martha Nussbaum // [Human Rights Quarterly](#) (2018) nr. 4, lk. 859-904. Naiste õiguste arengust; naisliikumiste ja CEDAW-i konventsiooni mõjust (CEDAW – konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta).

Märksõnad: naised; naiste õigused; võrdsed võimalused; sooline diskrimineerimine; naisliikumised; rahvusvahelised lepingud

Glas, Lize R. Unilateral declarations and the European Court of Human Rights: between efficiency and the interests of the applicant // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2018) nr. 5, lk. 607-630. Riikide ühepoolsetest deklaratsioonidest samalaadsete korduvkaebuste menetlemisel Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikas.

Märksõnad: inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); Euroopa Inimõiguste Kohus; kohtulahendid; õigusrikkumised; deklaratsioonid; valitsused; riigid

Hughes, Kirsty. Mass surveillance and the European Court of Human Rights // European Human Rights Law Review (2018) nr. 6, lk. 589-599. Elektrooniliste sidevahendite massilisest jälgimisest julgeoleku tagamiseks Suurbritannias inimõiguste konventsiooni vaates.

Märksõnad: sõnavabadus; privaatsus; elektrooniline kommunikatsioon; terrorism; riiklik julgeolek; järelevalve; julgeolekuteenistused; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); Euroopa Inimõiguste Kohus; kohtulahendid; Suurbritannia ([WESTLAW](#))

Koppelman, Andrew. How could religious liberty be a human right? // [International Journal of Constitutional Law](#) (2018) nr. 3, lk. 985-1005. Usuvabadusest inimõiguste käsitluses.

Märksõnad: inimõigused; usuvabadus; põhiõigused; õigusteooria

Нечаева, А. М. Защита семейных прав ребенка и охрана его детства // [Государство и право](#) (2018) nr. 7, lk. 91-98. Mõistetest „lapse õiguste kaitse“ ja „lapsepõlve kaitse“ ning tingimuste loomisest nende õiguste tagamiseks.

Märksõnad: lapse õigused; lapsed; perekond; lapsepõlv; lapsevanema-lapse suhe; Venemaa

O'Connell, Paul. On the human rights question // [Human Rights Quarterly](#) (2018) nr. 4, lk. 962-988. Kriitilisest teoriast ja praktikast inimõiguste mõju kohta sotsiaalsete muutuste ja liikumiste arengus.

Märksõnad: sotsiaalsed muutused; kriitiline teooria; poliitika; traditsioonid; kodakondsus; marksism; kapitalism; sotsiaalsed liikumised

Pinto de Albuquerque, Paulo; Lim, Hyun-Soo. The cross-fertilization between the Court of Justice of the European Union and the European Court of Human Rights: reframing the discussion on Brexit // European Human Rights Law Review (2018) nr. 6, lk. 567-577. Brexiti mõjust Euroopa inimõiguste kaitse süsteemile; Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu tegevuse vastastikusest mõjust.

Märksõnad: Euroopa Kohus; Euroopa Inimõiguste Kohus; põhiõigused; Brexit; rändepoliitika; parlamendid; iseseisvus (pol.); Suurbritannia ([WESTLAW](#))

Euroopa Liidu õigus

Ackermann, Thomas. Sektorielles EU-Recht und allgemeine Privatrechtssystematik // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2018) nr. 4, lk. 741-781. Eraõiguse süsteemist ja rakendamisest ELis. Vt ka Basedow, Jürgen. Sektorielle Politiken und allgemeine Privatrechtssystematik, lk. 782-787.

Märksõnad: eraõigus; õiguspoliitika; piiriülene koostöö; seaduste kooskõlastamine; õigusloome; siseriiklik õigus; põhiseadused; liikmesriigid; kohtulahendid; Euroopa Kohus; Saksamaa

Berner, Chiara. Family reunification between static EU citizens and third country nationals // [European Journal of Migration and Law](#) (2018) nr. 3, lk. 289-313. Perekondade taasühinemise õigusest Euroopa Kohtu käsitluses; ELi põhiõiguste hartas ja rändesüsteemis.

Märksõnad: perekonna taasühinemine; sisseränne; pagulased; kodakondsus; isikute vaba liikumine; Euroopa Kohus; kohtulahendid; Euroopa Liidu põhiõiguste harta (2004)

Butler, Graham. Solidarity and its limits for economic integration in the European Union's internal market // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2018) nr. 3, lk. 310-331. Solidaarsuse põhimõttest ja kontseptsioonist ELi õiguses ning mõjust majandusintegratsioonile ja ELi siseturule; Euroopa Kohtu praktikast.

Märksõnad: solidaarsus; printsiibid; ühisturg; majandusintegratsioon; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Domurath, Irina. Platforms as contract partners: Uber and beyond // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2018) nr. 5, lk. 565-581. Jagamismajandusest ja veebiplatvormist kui lepingupartnerist; Euroopa Kohtu ja riigisiseste kohtute praktikat veebiplatvormide vahendusel pakutavate kaupade ja teenustega seotud vaidlustes.

Märksõnad: jagamismajandus; veebirakendused; teenused; tarbijakaitse; taksod; transporditeenused; konkurentsiõigus; lepinguõigus; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Eidenmüller, Horst. Collateral damage: Brexit's negative effects on regulatory competition and legal innovation in private law // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2018) nr. 4, lk. 868-891. Brexiti mõjust Inglise, ELi ja liikmesriikide eraõigusele. Vt ka Weller, Marc-Philippe ; Thomale, Chris ; Zwirlein, Susanne. Brexit: Statutenwechsel und Acquis communautaire, lk. 892-915.

Märksõnad: lepinguõigus; eraõigus; konkurents (maj.); vaidluste lahendamise; tsiviilkohtumenetlus; Brexit; siseriiklik õigus; liikmesriigid; Suurbritannia; Saksamaa

Farahat, Anuscheh ; Krenn, Christoph. Der Europäische Gerichtshof in der Eurokrise: eine konflikttheoretische Perspektive // [Der Staat](#) (2018) nr. 3, lk. 357-385. Sotsioloogilisest konfliktiteooriast ELi institutsionaalses ja materiaalõiguses Euroopa Kohtu praktika näitel euroala kriisi tingimustes.

Märksõnad: euroala; majanduskriisid; finantskriisid; konfliktid; õigusteooria; liikmesriigid; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Ferretti, Federico. Consumer access to capital in the age of *FinTech* and big data: the limits of EU law // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2018) nr. 4, lk. 476-499. Tehnoloogiliste uuenduste ja suurandmete kasutamise mõjust finantsteenuste pakkumisele, tarbijakaitsele ning ELi õiguse ajakohastamisele.

Märksõnad: finantsteenused; tarbijakaitse; andmekaitse; isikuandmed; laenud; suurandmed; tehnoloogilised uuendused; õigusloome

Hyvönen, Salla. Vakuutusopimusõikeuden eurooppalaistuminen kansainvälisen yksityisoikeuden keinoin – massariskien ongelma // [Lakimies](#) (2018) nr. 6, lk. 698-719. Kindlustusõiguse arengust ELis ning kindlustuslepingutega seotud probleemidest lepingute koostamise ja kehtivuse liikmesriigiti erinevate aluspõhimõtete tõttu.

Märksõnad: kindlustusõigus; kindlustuslepingud; seaduste kooskõlastamine; liikmesriigid; Soome

Ingold, Albert. Der Entwurf für eine „Charta der Digitalen Grundrechte der Europäischen Union“: Vorhaben, Vorstellungen, Vorbehalte // [Zeitschrift für Gesetzgebung](#) (2018) nr. 3, lk. 193-209. ELi põhiõiguste hartast teadmusühiskonnas ja nn digitaalhartas eelnõust.

Märksõnad: põhiõigused; teadmusühiskond; inimõigused; Euroopa Liidu põhiõiguste harta (2004)

Jakulevičienė, Lyra ; Valutyte, Regina ; Daukšienė, Inga. Institutional models under directive 2014/54: advantages and disadvantages for free movement of workers and their family members // [European Journal of Migration and Law](#) (2018) nr. 3, lk. 223-250. Direktiivist [2014/54/EL](#) ja töötajate vaba liikumisega seotud õiguste tagamisest ELis.

Märksõnad: töötajad; tööjõu vaba liikumine; perekonnad; liikmesriigid; institutsioonid; järelevalve; võrdõiguslikkus

Klinke, Ulrich. Ein "Filter" für die Einlegung eines Rechtsmittels? Die Vorschläge des Gerichtshofs der EU vom 26.3.2018 zur Änderung der Satzung des Gerichtshofs // [Europäische Zeitschrift für](#)

Wirtschaftsrecht (2018) nr. 23, lk. 968-975. Euroopa Kohtu põhikirja muutmise (sh kohtunike arvu suurendamise) taotluse mõjust õiguskaitsele.

Märksõnad: Euroopa Kohus; põhikirjad; muudatused; kohtunikud; õiguskaitse ([BECK](#))

Láncos, Petra Lea. A hard core under the soft shell: how binding is Union soft law for member states? // [European Public Law](#) (2018) nr. 4, lk. 755-784. ELi nn pehme õiguse (*soft law*) olemuse määratlemisest ja siduvusest liikmesriikidele õiguse tõlgendamise ja kohtupraktika tähenduses.

Märksõnad: siseriiklik õigus; õigusnormid; liikmesriigid; kohtulahendid; seaduste kooskõlastamine; Euroopa Kohus

Leino-Sandberg, Päivi. EU:n lakimieskunta unionin kriisien ratkaisijana // [Lakimies](#) (2018) nr. 7/8, lk. 1060-1065. Juristide osast poliitiliste ja majanduskriiside lahendamisel ELis.

Märksõnad: juristid; kriisid; majanduskriisid; poliitilised kriisid

Leonelli, Giulia Claudia. The glyphosate saga and the fading democratic legitimacy of European Union risk regulation // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2018) nr. 5, lk. 582-606. Riskireguleerimisest ELis ja nn sotsiaalselt aktsepteeritavast riskist pestitsiidide keelustamisel glüfosaatide keelustamise rahvaalgatuse näitel.

Märksõnad: riskihaldus; rahvatervis; keskkonnakaitse; tervisekaitse; demokraatia; kodanikualgatus; taimekaitsevahendid; glüfosaat; legitiimsus; ettevaatusprintsip; kohtulahendid

Lurger, Brigitta. Die Dominanz zwingenden Rechts – die vermeintlichen und tatsächlichen Schattenseiten des EU-Verbraucherschutzrechts // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2018) nr. 4, lk. 787-820. Tarbijakaitseõigusest ja tarbijalepingutest ELi eraõiguses. Vt ka Wagner, Gerhard. Zwingendes Vertragsrecht, lk. 821-837.

Märksõnad: tarbijakaitse; tarbijalepingud; lepingud; eraõigus; järelevalve; lepinguvabadus; põhiõigused; seaduste tõlgendamine; siseriiklik õigus; liikmesriigid; kohtulahendid; Euroopa Kohus; Austria; Saksamaa; Ameerika Ühendriigid

Miklóssy, Katalin. Oikeusvaltion ahdinko vai yhteen sopimattomat käsitteet? Tarkastelussa itäiset EU-maat // [Lakimies](#) (2018) nr. 7/8, lk. 1066-1072. Demokraatia kriisist ja olukorrast Ida-Euroopa riikides õigusreformide seisukohalt.

Märksõnad: demokraatia; poliitika; kriisid; reformid; riigivõimuorganid; kriisid; Ida-Euroopa

Minnerop, Petra ; Roeben, Volker. Continuity as the rule, not the exception: how the Vienna Convention on the law of treaties protects against retroactivity of "Brexit" // *European Human Rights Law Review* (2018) nr. 5, lk. 474-489. Õigusliku järjepidevuse põhimõttest ning rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsioonist kui Brexiti õiguslikust alusest.

Märksõnad: Brexit; rahvusvahelised lepingud; õigusemõistmine; rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsioon (1969); Euroopa Kohus; tavaõigus; õiguskindlus; Suurbritannia ([WESTLAW](#))

Roeben, Volker ; Minnerop, Petra ; Telles, Pedro ; Snell, Jukka. Revisiting Union citizenship from a fundamental rights perspective in the time of Brexit // *European Human Rights Law Review* (2018) nr. 5, lk. 450-473. Brexiti mõjust ELi kodakondsusele põhiõiguste tähenduses ning Euroopa Kohtu praktikast.

Märksõnad: Euroopa Kohus; Euroopa Liidu õigus; kodakondsus; Brexit; põhiõigused; kohtulahendid; Suurbritannia ([WESTLAW](#))

Rüscher, Daniel. Vertragsanpassungen als Reaktion auf den Brexit nach deutschem, englischem, französischem, italienischem und spanischem Recht sowie nach UN-Kaufrecht // *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht* (2018) nr. 22, lk. 937-943. Brexiti mõjust kaubandussuhetele ja – lepingutele riikide ja rahvusvahelises õiguses.

Märksõnad: kaubandus; majanduskoostöö; kaubanduslepingud; Brexit; Euroopa Liit; Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioon kaupade rahvusvahelise ostu-müügi lepingute kohta (1980); Saksamaa; Suurbritannia; Prantsusmaa; Itaalia; Hispaania ([BECK](#))

Sirena, Pietro ; Zimmermann, Reinhard. Die Rolle der wissenschaftlichen Entwürfe im europäischen Privatrecht // [Zeitschrift für Europäisches Privatrecht](#) (2018) nr. 4, lk. 838-867. Euroopa eraõiguse ühtse reguleerimise kavast, põhimõtetest (sh PECL, DCFR) ja nende mõjust liikmesriikide õigusele.

Märksõnad: lepinguõigus; eraõigus; kodifitseerimine (jur.); printsiibid; seaduste kooskõlastamine; siseriiklik õigus; liikmesriigid; kohtulahendid; Euroopa Kohus

Zannoni, Diego. Balancing market needs and environmental protection: vehicle approval in the European Union // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2018) nr. 4, lk. 500-515. ELi mõnede liikmesriikide kavast keelustada keskkonnakaitse eesmärgil teatud tüüpi sõidukite kasutamine.

Märksõnad: keskkonnakaitse; heitgaasid; liiklusvahendid; transport; kasvuhoonegaasid; seaduste kooskõlastamine; ühisturg

van Reenen, Pieter. Impartiality in the EU asylum procedure // [European Journal of Migration and Law](#) (2018) nr. 3, lk. 338-356. Erapooletuse põhimõttest ELi varjupaigamenetluse direktiivis, Euroopa ühtses asüüüsisüsteemis ning haldusasutuste ja ametnike tasandil.

Märksõnad: varjupaigataotlejad; ombudsmanid; kutse-eetika; riigiametnikud; ametid (riigiasutused) printsiibid; Euroopa Kohus; Euroopa Inimõiguste Kohus

Wendland, Hendrik M. When good is not good enough : a comparative analysis of underinclusiveness and the principle of coherence under proportionality review // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2018) nr. 3, lk. 332-356. Proportsionaalsuse ja sidususe põhimõtte järgimisest Euroopa Kohtu praktikas ühisturgu puudutavates kohtuasjades; võrdlus Ameerika Ühendriikide kohtupraktikaga.

Märksõnad: ühisturg; printsiibid; proportsionaalsuse põhimõtte; kohtulahendid; Euroopa Kohus; Ameerika Ühendriigid; võrdlev õigusteadus

Öberg, Jacob. National parliaments and political control of EU competences: a sufficient safeguard of federalism? // [European Public Law](#) (2018) nr. 4, lk. 695-731. Rahvusparlamentide osast ELi otsustusprotsesside järelevalves.

Märksõnad: parlamendid; subsidiaarsus; võimkond; föderalism; järelevalve

Mereõigus

Aznar, Mariano J. Spain and marine protected areas: recent developments // [The International Journal of Marine and Coastal Law](#) (2018) nr. 4, lk. 847-855. Hispaania merekaitsealast Vahemeres rahvusvahelise, ELi ja riigise õiguse vaates.

Märksõnad: territoriaalveed; merekaitse (keskkonnakaitse); kaitsealad; rahvusvahelised lepingud; Hispaania; siseriiklik õigus; Euroopa Liidu õigus

Гуцуляк, В. Н. Современный правовой режим территориального моря России // [Государство и право](#) (2018) nr. 8, lk. 86-95. Terminitest „territoriaalmeri” ja „territoriaalvesi” Vene õiguses ning sõjalaevade liiklemisest territoriaalvetes.

Märksõnad: territoriaalveed; Venemaa; mered; piirikaitse; sõjalaevad; rahvusvahelised territooriumid

Liu, Huiru. Salvors' provision of environmental services: remuneration, liability and responder immunity // [The Journal of International Maritime Law](#) (2018) nr. 4, lk. 284-300. Päästjate vastutusest mereõnnetustel tekkivate keskkonnakahjude likvideerimisel.

Märksõnad: merereostus; päästeteenistused; merepäästeteenistused; keskkonnateenistused; keskkonnakahju; laevaõnnetused; vastutus; Suurbritannia; Ameerika Ühendriigid

Mukherjee, Proshanto K. Jurisdictional issues in maritime zones, the high seas and conflict of laws // [The Journal of International Maritime Law](#) (2018) nr. 4, lk. 273-283. Kohaldatavast õigusest avamerel toimunud laevaõnnetuse korral; kollisioonist ja ÜRO mereõiguse konventsiooni tõlgendamisest.

Märksõnad: avameri; laevaõnnetused; vaidluste lahendamine; seaduste vastuolud (siseriiklik õigus); rahvusvahelised territooriumid; rahvusvahelised lepingud; ÜRO mereõiguse konventsioon (1982); kohtualluvus; kohtulahendid

Wilhelmsen, Trine-Lise. Cover for intervention by state power in the Nordic Plan from 2019 : a fair and timely compromise? // [The Journal of International Maritime Law](#) (2018) nr. 5, lk. 354-368. Kindlustuskaitsest riigi sekkumise korral (nt laeva riigi huvides konfiskeerimine, kasutamine) Põhjamaade merekindlustuse kavas (NMIP – *Nordic Marine Insurance Plan*).

Märksõnad: merekindlustus; laevandus; kindlustus; interventsioonid; Põhjamaad; Norra; Suurbritannia

Rahvusvaheline eraõigus

Rauscher, Thomas. Die Entwicklung des Internationalen Privatrechts 2017 bis 2018 // Neue Juristische Wochenschrift (2018) nr. 47, lk. 3421-3428. Rahvusvahelise eraõigusega seotud seadusemuudatustest ja kohtupraktikast ajavahemikus september 2017 kuni august 2018.

Märksõnad: eraõigus; perekonnaõigus; pärimisõigus; võlaõigus; äriühinguõigus; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; Saksamaa ([BECK](#))

Vyshka, Klea. Changing balances of PIL theories in a Europeanized Private International Law // [Maastricht Journal of European and Comparative Law](#) (2018) nr. 5, lk. 533-550. Euroopa Kohtu praktikast rahvusvahelise eraõiguse aspektist; ELi kodakondsuse mõjust rahvusvahelisele eraõigusele.

Märksõnad: Euroopa Kohus; eraõigus; kodakondsus; seaduste vastuolud (siseriiklik õigus); äriühinguõigus; kohtulahendid

Väljaande koostanud Tiia Melts

Väljaandele kohalduvad [Creative Commons Eesti litsentsi \(versioon 3.0\)](#) tingimused

